

ОБРАЗОВАНИЕ

До 1946 г. близо 81% от циганите в България са били неграмотни (34). 50-те и 60-те години минават под лозунга за ликвидиране на неграмотността и повишаване на образованието на цялото население. През тези две десетилетия тя е практически преодолена сред българите, постигнати са значителни успехи в ограмотяването на българските турци.

Най-трудно образователната програма се провежда сред ромите. В тяхната съпротива на общността им, гледаща на училището като на чужда и враждебна институция, целяща да унищожи традициите им, насочена към културна асимилация на етническите малцинства и унификация на обществото, се разбиват голяма част от усилията и инициативите на “народната власт”.

В този период се провеждат различни мерки за усядането на номадстващите и полуномадстващите групи. След Постановление №258 на Министерския Съвет от 1958 г., с което се забраняват просията и скитничеството, с чергарския начин на живот и на последните групи практически се приключва. Така става възможно обхващането и на техните деца в училищата. Въвежда се задължително обучение на здравите деца до 16-годишна възраст, първо до 8 клас, а по-късно и до 11 клас. За самоволното непосещаване на училище са били налагани различни по тежест административни наказания на родителите им. Атестацията на учителите и директорите на училищата е зависела и от показателя “пълен обхват на подлежащия на обучение контингент”.

Предприемат се разнообразни инициативи, за да се стимулират семействата на ромите да подпомагат усилията на държавата за обучението на децата и младежите. В повечето училища в селата и в малките градчета, както и в новопостроените училища в циганските квартали местните кооперативни стопанства и кметствата поемат разходите за храната на учениците в училищните столове. До 1992 г. голяма част от разходите за учебниците се поемаше от държавата. През 50-те години започва изграждането на мрежа от интернати, в които се настаняваха главно деца от малцинствените групи. В тях всички разходи за храна,